

Σύνοψη από το 3^ο Συμπόσιο Δελφών του ΙΕΝΕ για τις ΑΠΕ, 7 και 8 Μαΐου 2010

Για μακροχρόνια και βιώσιμη ανάπτυξη, οι ΑΠΕ με στόχο 20% συμμετοχή στην ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση ενέργειας της χώρας μέχρι το 2020 ήταν το κυρίαρχο θέμα του 3^{ου} Συμποσίου των Δελφών που οργάνωσε το ΙΕΝΕ στο Ευρωπαϊκό Πολιτιστικό Κέντρο Δελφών στις 7 και 8 Μαΐου 2010, που συνέπεσε με την προώθηση του νομοσχεδίου για την επιτάχυνση της ανάπτυξης των ΑΠΕ στη χώρα.

Η παραγωγή και χρήση θερμότητας/ψύξης από ΑΠΕ στα κτήρια για θέρμανση νερού χρήσης και χώρων, στη βιομηχανία, στη γεωργία κλπ προσφέρονται πολύ ευνοϊκά για αξιοποίηση στη χώρα καθώς διαθέτει υψηλή ηλιακή ακτινοβολία, υψηλό δυναμικό βιομάζας από γεωργικά και δασικά υπολείματα και πλούσιο γεωθερμικό δυναμικό. Είναι προφανές ότι ο στόχος για το 2020 δεν επιτυγχάνεται χωρίς τη συμβολή των ΑΠΕ στην παραγωγή θερμότητας, αλλά ακόμη δεν έχουν καθορισθεί ειδικοί στόχοι και μέτρα, παρά μόνο στην ηλεκτροπαραγωγή. Θα ήταν χρήσιμο να σημειωθεί ότι η υποχρεωτική μελέτη και εγκατάσταση σωληνώσεων φυσικού αερίου σε κάθε νέο κτήριο, ακόμη και εκεί που δεν αναμένεται κάποτε να φθάσει το φυσικό αέριο, κρίνεται παράλογη επβαρύνοντας το κόστος όταν οι ενεργειακές ανάγκες του κτηρίου μπορούν να καλύπτονται από τις ΑΠΕ.

Υπάρχει αξιόλογος βιομηχανικός κλάδος κατασκευής ηλιακών συστημάτων θέρμανσης νερού με σημαντικές εξαγωγές που απασχολεί περί τα 3.500 εργαζόμενους. Η Ελληνική αγορά θα πρέπει να αναπτυχθεί με υψηλότερους ρυθμούς κατά το παράδειγμα των άλλων χωρών-μελών της ΕΕ που έχουν ήδη ξεπεράσει την αγορά της Ελλάδος. Για την προώθηση της βιομάζας στην παραγωγή θερμότητας αλλά και στην συμπαραγωγή χρειάζονται συντονισμένα μέτρα υποστήριξης και ρυθμίσεις λαμβάνοντας υπόψη το υψηλό δυναμικό που διαθέτει η χώρα αλλά και τα οφέλη που μπορεί να προσφέρει. Η γεωθερμία χαμηλής ενθαλπίας καθώς και η αβαθής γεωθερμία προσφέρονται για ευρεία χρήση που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη αλλά και εδώ χρειάζονται και οι κατάλληλες ρυθμίσεις. Για τη διεύθυνση των βιοκαυσίμων στις μεταφορές με ξεχωριστό στόχο 10% το 2020, χρειάζονται ενδιάμεσοι στόχοι με μέτρα για την εγχώρια παραγωγή και αύξηση της προστιθέμενης αξίας. Η εξοικονόμηση ενέργειας στα κτήρια αποτελεί υψηλή προτεραιότητα και η εφαρμογή του κανονισμού ενεργειακής αποδοτικότητας αναμένεται να δώσει σύντομα τα πρώτα αποτελέσματα.

Ο ηλεκτρικός τομέας, εάν διατηρηθεί η σημερινή δομή του, θα επιβαρυνθεί με την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής CO₂ μετά το 2013 με αποτέλεσμα σημαντική αύξηση των τιμών που θα κληθούν να πληρώσουν οι καταναλωτές. Η μεγάλη διεύθυνση των ΑΠΕ για την επίτευξη

του στόχου το 2020 θα περιορίσει κατά ένα μέρος την επιβάρυνση αυτή αλλά πρέπει να διερευνηθούν οι επιπτώσεις στον ηλεκτρικό τομέα και την οικονομία από την υποχρεωτική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας των ΑΠΕ σε προκαθορισμένη τιμή, ενώ μειώνεται σημαντικά και το μέρος της αγοράς που βρίσκεται σε συνθήκες ανταγωνισμού.

Θα απαιτηθεί η ισόρροπη ανάπτυξη των ΑΠΕ στους διάφορους τομείς εφαρμογών με βέλτιστη μίξη στον ηλεκτρικό τομέα και εντατικοποίηση των ρυθμών, συμπεριλαμβανομένων και των διαγωνισμών για τα μεγάλα έργα.

Για την επίτευξη του φιλόδοξου στόχου 40% ΑΠΕ στον ηλεκτρικό τομέα θα χρειασθεί νέα μεγάλη ισχύς και ιδιαίτερα των αιολικών στην ηπειρωτική χώρα και τα νησιά. Για τη σύνδεση όμως αυτής της τεράστιας ισχύος στο σύστημα θα χρειασθούν νέα δίκτυα και ενίσχυση των υπαρχόντων που το κόστος τους εκτιμάται σε 1,5 δις €. Επομένως, η σύνδεση των ΑΠΕ μπορεί να γίνει μόνον εφόσον υλοποιηθούν έγκαιρα τα προγραμματιζόμενα έργα, ενώ για την λειτουργία του συστήματος χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση και μελέτη σε συνδυασμό με αποθήκευση και άλλες εφεδρείες και εξοπλισμό. Απαιτείται η σύνταξη και εφαρμογή των αναγκαίων κωδίκων σύνδεσης των ΑΠΕ στο δίκτυο για την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος, καθώς και κανόνες χρέωσης για τη σύνδεση. Η επέκταση του συστήματος μπορεί να γίνει με τη διασύνδεση των νησιών με εκτιμώμενο κόστος περί τα 3,5δις € συνδυάζοντας και την αξιοποίηση του αιολικού δυναμικού τους.

Η όλη αδειοδοτική διαδικασία δημιουργεί αυξημένο κόστος και μεγάλες καθυστερήσεις χωρίς να αποκλείονται και οι προσφυγές στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Η επιδότηση των επενδύσεων με δημόσιο χρήμα προτείνεται να καταργηθεί και ο υποστηρικτικός μηχανισμός να περιορίζεται μόνο στην τιμή αγοράς της kWh. Οι υποβληθείσες αιτήσεις για άδεια παραγωγής στις ΑΠΕ ξεπερνούν τα 60.000MW συνολικής ισχύος με τον μεγαλύτερο όγκο στα αιολικά. Οι άδειες παραγωγής που έχουν εκδοθεί ήδη πλησιάζουν σε συνολική ισχύ τα 9.000MW και σύντομα θα ξεπεράσουν τα 15.000MW, ενώ η ικανότητα του δικτύου για σύνδεση είναι περιορισμένη και έπεται η διαδικασία έκδοσης της άδειας εγκατάστασης. Η διείδυση των ΑΠΕ στα μή διασυνδεδεμένα νησιά περιορίζεται λόγω έλλειψης των αναγκαίων υποδομών δικτύου.

Το πρόγραμμα των φωτοβολταϊκών στεγών πρέπει να επεκταθεί και στα μή διασυνδεδεμένα νησιά που αποτελούν πρώτη προτεραιότητα εφαρμογών συμβάλλοντας και στην εξοικίωση των καταναλωτών με τις ΑΠΕ, ενώ προβληματισμούς δημιουργεί η χρήση αγροτικής γης και βιομηχανικών περιοχών για εγκατάσταση φωτοβολταϊκών επί εδάφους, όπως επίσης και η κατ'εξάιρεση υποβολή νέων αιτήσεων μόνο από αγρότες για εγκαταστάσεις φωτοβολταϊκών σε αγροτική γη. Υπάρχει έντονη παρουσία της βιομηχανίας φωτοβολταϊκών στη χώρα που αρχίζει να μπαίνει στην Ελληνική αγορά η οποία θα πρέπει να αναπτυχθεί.

Η χρήση της βιομάζας για ηλεκτροπαραγωγή υποστηρίζεται στο Ν/Σ για τις ΑΠΕ με πολύ ελκυστικές τιμές. Στη γεωθερμία υψηλής ενθαλπίας γίνονται προσεκτικά βήματα στη Μήλο για την αξιοποίησή της στην ηλεκτροπαραγωγή με ιδιαίτερη ευαισθησία στο περιβάλλον και εκφράζεται αισιοδοξία μετά από απραξία πολλών ετών για την ανάπτυξή της όπως και σε άλλες ελπιδοφόρες περιοχές. Η Πολιτεία θα πρέπει να προχωρήσει σε πρόσκληση για

διαγωνισμό παραχώρησης περιοχών για γεωθερμική έρευνα ώστε να αξιοποιηθεί κατά τον καλύτερο τρόπο το πλούσιο γεωθερμικό δυναμικό της χώρας.

Η συστηματική παρακολούθηση των εφαρμογών ΑΠΕ στη χώρα με την κατάλληλη μεθοδολογία επεξεργασίας των δεδομένων για τις απαραίτητες εκτιμήσεις επιβάρυνσης του ηλεκτρικού τομέα σε δεδομένο χρονικό ορίζοντα είναι απολύτως αναγκαία.

Στο επόμενο διάστημα θα ετοιμασθούν πιο αναλυτικά τα συμπεράσματα του Συμποσίου για να αποσταλούν στο αρμόδιο υπουργείο.